

Uznávání výsledků předchozího učení – kontext a závěry

JAN BESEDA

BESEDA@CSV.S.CZ

100+

Poděkování

Cíl II: ZLEPŠIT DOSTUPNOST A RELEVANCI FLEXIBILNÍCH FOREM VZDĚLÁVÁNÍ (Strategický záměr MŠMT pro VŠ 2021+)

§ 1 zákona o vysokých školách stanoví f) rozvíjejí mezinárodní a zvláště evropskou spolupráci jako podstatný rozměr svých činností, podporují společné projekty s obdobnými institucemi v zahraničí, vzájemné uznávání studia a diplomů, výměnu akademických pracovníků a studentů.

Operační cíl E: Zlepšit uznávání výsledků předchozího učení v dalším studiu

Studující různorodými předchozími zkušenostmi, ať už nabytými při formálním nebo neformálním vzdělávání, či při informálním učení.

Heterogenita bude i nadále narůstat, a způsob, jakým je vzdělávání organizováno, tedy musí na

tuto skutečnost reagovat, pokud má být relevantní pro potřeby studujících. Procesy uznávání výsledků předchozího učení musí být nastaveny tak, aby studující nebyli nuceni plnit studijní povinnosti, **které pro ně nemají přidanou hodnotu**, a naopak měli šanci kompenzovat své slabé stránky nepokryté předchozím vzděláváním.

Operační cíl E: Zlepšit uznávání výsledků předchozího učení v dalším studiu

Přitom je potřeba oddělit 2 druhy uznávání

na jedné straně zohlednění předchozího vzdělání certifikovaného důvěryhodnou institucí (vysokou školou nebo jinou vzdělávací či certifikační agenturou – například uznávání absolvovaných předmětů z předchozího studia, ať už v ČR či v zahraničí),

na druhé straně **validaci výsledků předchozího učení**, o kterém záznamy neexistují, ale jehož výsledky mohou být ověřeny

Ad 1) cílem nastavit procesy, které umožní většině studujících uznat předchozí vzdělání bez zbytečných průtahů a administrativních bariér, a nebudou zatěžující ani pro jednu stranu.

Ad 2) musí validace stát na **ověřování dosažených výsledků vzdělávání**, například

zkouškou nebo hodnocením portfolia. Relevantní formou validace je také zkouška z profesní kvalifikace v rámci

Národní soustavy kvalifikací („NSK“) dle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání nebo hodnocením portfolia.

Operační cíl E: Zlepšit uznávání výsledků předchozího učení v dalším studiu

Přitom je potřeba oddělit 2 druhy uznávání – na jedné straně zohlednění předchozího vzdělání certifikovaného

Informační podpora: MŠMT vytvoří soubor doporučení pro postupy uznávání výsledků předchozího učení v dalším studiu a podpoří výměnu dobré praxe mezi jednotlivými vysokými školami. MŠMT bude při tvorbě doporučení vycházet z domácích a zejména zahraničních zkušeností, s ohledem na doporučení mezinárodních organizací a expertů.

Očekávaná opatření na úrovni VŠ: Rozvíjet vnitřní systémy uznávání výsledků předchozího učení dle doporučení Evropské asociace univerzit, ECTS Users' Guide a dalších relevantních dokumentů. Při uznávání vycházet z národního Rámce kvalifikací vysokoškolského vzdělávání. Ve vnitřních předpisech ukotvit procesy pro vyřizování žádostí o uznání předchozího vzdělání a stanovit přiměřené lhůty pro jejich posouzení. **A zapojení se to tvorby kvalifikací NSK.**

Vytvoření společných administrativních kapacit pro uznávání zahraničních kvalifikací.

PROČ?

Úmluva o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu, č. 165, přijatá v Lisabonu dne 11. dubna 1997 (dále jen „Lisabonská úmluva“).

Princip co jde to uznat <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/enic-naric>

Neformální vzdělávání 42% x 3% dospělých Eurostat (2016)

Van Dam: Learn or Loose (2016) M profile

EU Agenda Reskilling and Upskilling

Quality and Qualifications Ireland These must include policies on credit accumulation, credit transfer and identification and formal assessment of the knowledge, skill and competence previously acquired by learners+

Validace výsledků učení, protože je to + pro společnost. (Evropská komise 2012)

Zvyšuje zaměstnatelnost těch, co brzy opustili vzdělávací systém, příchozích z dalších zemí

Závěry

Jasně definovat rámec, z kterého mají VŠ vycházet při uznávání výsledků učení (národní legislativa, Lisabonská konvence, bilaterální smlouvy apod.)

Současná struktura českého odboru ENIC NARIC je nedostatečná. Odbor by měl být vystaven v reprezentativní orgán, který bude podporovat VŠ při uznávání výsledků a metodicky je vést. K zvažení je i možnost, přesunout pod odbor ověřování zahraničních kvalifikací pro potřeby českého pracovního trhu a jeho zpoplatnění.

Zahraníční mobilita studujících je důležitá pro jejich další profesní i osobnostní rozvoj. Případná nedorozumění v uznávání výsledků by vyřešil institut „předuznávání“, kdy VŠ studentům předem garantuje uznání v zahraničí dosažených výsledků po jejich návratu.

Tvorba guidelines (národní, institucionální) a sdílení dobré praxe mezi školami

The open studies pathway

Optional studies (electives) in the curriculum. (60 ECTS, 15-30 UAS)

RPL guidelines and processes.

Personal study plans. (Flexible learning pathways in HE Finland country case study

for the UNESCO International Institute for Educational Planning (IIEP-UNESCO) SDG4 project in 2018–2021)

Microcredity

